

ፌዴራል ነጋሪት ጋዜጣ

FEDERAL NEGARIT GAZETTE

OF THE FEDERAL DEMOCRATIC REPUBLIC OF ETHIOPIA

ገጽ ስምንተኛ ዓመት ቁጥር ፴፪
አዲስ አበባ ሚያዝያ ፲፮ ቀን ፪ሺ፲፬ ዓ.ም

በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ
የሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ጠባቂነት የወጣ

28th Year No.32
ADDIS ABABA 23rd April, 2022

ማውጫ	Content
<p>ደንብ ቁጥር ፮፻፲/፪ሺ፲፬</p> <p>የአርቲፊሻል ኢንተለጀንስ ኢንስቲትዩት ማቋቋሚያ የሚኒስትሮች ምክር ቤት ደንብ.....ገጽ ፲፬ሺ፪፻፲፮</p> <p>ደንብ ቁጥር ፮፻፲/፪ሺ፲፬</p> <p>የአርቲፊሻል ኢንተለጀንስ ኢንስቲትዩትን ለማቋቋም የወጣ የሚኒስትሮች ምክር ቤት ደንብ</p> <p>የሚኒስትሮች ምክር ቤት የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ አስፈጻሚ አካላትን ስልጣንና ተግባር ለመወሰን በወጣው አዋጅ ቁጥር ፩ሺ፪፻፳፫/፪ሺ፲፬ አንቀጽ ፩፻፫ መሠረት ይህንን ደንብ አውጥቷል፡፡</p> <p>፩. አጭር ርዕስ</p> <p>ይህ ደንብ “የአርቲፊሻል ኢንተለጀንስ ኢንስቲትዩት ማቋቋሚያ የሚኒስትሮች ምክር ቤት ደንብ ቁጥር ፮፻፲/፪ሺ፲፬” ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል፡፡</p> <p>፪. ትርጓሜ</p> <p>የቃሉ አገባብ ሌላ ትርጉም የሚያሰጠው ካልሆነ በስተቀር በዚህ ደንብ ውስጥ፡-</p> <p>፩/ “አርቲፊሻል ኢንተለጀንስ” ማለት በሰፍት-ቁር ስልተ-ቀመር የተመሰረተ የሰው ልጅን የተፈጥሮ ብልህነት ማለትም የመገንዘብ ችሎታ ከሆኑት የመማር፣ ችግር የመፍታት፣ ለችግሮች መፍትሄ የመሻት፣ ምክንያታዊ የመሆን፣ የማቀድ፣ ቋንቋን የመረዳት እና ማገናዘብ ጋር የተመሳሳለ ብቃት ነው፡፡</p>	<p>Regulation No. 510/2022</p> <p>Artificial Intelligence Institute Establishment</p> <p>Council of Ministers RegulationPage 14216</p> <p>REGULATION NO. 510/2022</p> <p><u>COUNCIL OF MINISTERS REGULATION TO PROVIDE THE ESTABLISHMENT OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE INSTITUT.</u></p> <p>This Regulation is issued by the Council of Ministers Pursuant to Article 103 of the Definition of Powers and Duties of the Executive Organs of the Federal Democratic Republic of Ethiopia Proclamation No. 1263/2021.</p> <p>1. Short Title</p> <p>This Regulation may be cited as the “Artificial Intelligence Institute Establishment Council of Ministers Regulation No.510 /2022.”</p> <p>2. Definition</p> <p>In this Regulation, unless the context requires otherwise:</p> <p>1/ "Artificial intelligence" means an efficiency which is based upon software algorithm that mimic biologically intelligent beings including human cognitive abilities, such as learning, problem-solving, reasoning, planning, natural language processing, and perception;</p>

፪/ “መሠረተ-ልማት” ማለት ውጤታማ የሆነ የአርቲፊሻል ኢንተለጅንስ ምርምር ፕሮግራሞችን ለማከናወን የሚያስፈልግ ቁሳዊ መገልገያዎችን፣ እንደ ኮምፒውተንግ ሪሶርስ፣ ዳታ ሴንተር፣ ኢንፍራስትራክቸር፣ እና የመሳሰሉትን ያጠቃልላል።

፫/ “ሀብት” ማለት እውቀት፣ መረጃ፣ ህጎችን፣ ስርዓቶችን፣ የሰው ሃይልን እና ሌሎች ቁሳዎችን ያጠቃልላል።

፬/ “ሰው” ማለት የተፈጥሮ ወይም በህግ ሰውነት የተሰጠው አካል ነው።

፭/ ማንኛውም በወንድ ጾታ የተገለጸው ሴትንም ያካትታል።

፫. መቋቋም

፩/ “የአርቲፊሻል ኢንተለጅንስ ኢንስቲትዩት የፌዴራል መንግስት መስሪያ ቤት ሆኖ በዚህ ደንብ ተቋቁሟል”።

፪/ ኢንስቲትዩቱ ተጠሪነቱ ለጠቅላይ ሚኒስትሩ ይሆናል።

፬. ዋና መሥሪያ ቤት

የኢንስቲትዩቱ ዋና መሥሪያ ቤት በአዲስ አበባ ሆኖ እንደአስፈላጊነቱ በማናቸውም ስፍራ ቅርንጫፍ ሊኖረው ይችላል።

፭. የኢንስቲትዩቱ ዓላማ

ኢንስቲትዩቱ የሚከተሉት ዓላማዎች ይኖሩታል፡-

፩/ ሃገራዊ ጥቅምን ለማስጠበቅ የሚያስችሉ በምርምር፣ ልማት እና ትግበራ ላይ የተመሰረቱ የአርቲፊሻል ኢንተለጅንስ አገልግሎቶች፣ ምርቶች እና መፍትሄዎችን መስጠትና የልህቀት ተቋም መሆን፤

፪/ የአርቲፊሻል ኢንተለጅንስ ምርምር፣ ልማት እና ትግበራን ለማሳለፍ የሚያግዙ ሀገራዊ የፖሊሲና የመሠረተ-ልማቶች ማዕቀፎችን ማቅረብ፤ እና

2/ "Infrastructure" means the resources needed to run a successful artificial intelligence research program and covers, inter alias, laws, regulatory body, physical facilities, knowledge base, data, and human resources;

3/ "Resource" means knowledge, information, laws, systems, manpower and other materials;

4/ "Person" means any natural or judicial person;

5/ Any expression in Masculine Gender includes the Feminine.

3. Establishment

1/ The Artificial Intelligence Institute shall be established by this Regulation as an autonomous Federal Government Institution.

2/ The Institute shall be accountable to the Prime Minister.

4. Head Office

The Institute shall have its Head Office in Addis Ababa and may have branch office elsewhere, as may be necessary.

5. Objectives of the Institute

The institute shall have the following objectives:

1/ Be an institute of excellence for research, development and deployment of Artificial intelligence solutions that benefit the National interest;

2/ Set enabling national policy and infrastructural frameworks for the research, development and deployment of Artificial Intelligence; and

፫/ በአርቲፊሻል ኢንተለጅንስ ዙሪያ ላይ ለሚሰማሩ ጀግኖች ምቹ ምህዳር መፈጠር።

፮. የኢንስቲትዩቱ ሥልጣንና ተግባር

ኢንስቲትዩቱ የሚከተሉት ሥልጣንና ተግባራት ይኖሩታል፡-

፩/ ለሀገሪቱ እድገት አስፈላጊ የሆኑ በምርምር ላይ የተመሰረቱ የአርቲፊሻል ኢንተለጅንስ ምርትና አገልግሎቶችን ያቀርባል፤

፪/ የሀገሪቱን የልማት አቅጣጫ መሰረት ያደረጉ የአጭርና የረጅም ጊዜ የአርቲፊሻል ኢንተለጅንስ የምርምር ትግበራ እቅዶችን፣ ስትራቴጂዎችን እና ፕሮግራሞችን ይቀርጻል፤ ይተገብራል፤

፫/ የአርቲፊሻል ኢንተለጅንስ ምርምርና ልማት ለማሳለጥ የሚያግዝ አለም አቀፍ ደረጃውን የጠበቀ ሀገራዊ መሠረተ-ልማት ይዘረጋል፤ ያስተዳድራል፤

፬/ የሀገራዊ አርቲፊሻል ኢንተለጅንስ ፖሊሲዎችን፣ ሕጎችን እና የቁጥጥር ማዕቀፎችን ይቀርባል፤ ያረቃል፤ ትግበራውን ይከታተላል፤

፭/ በግልና በመንግስት ተቋማት የሚደረጉ የአርቲፊሻል ኢንተለጅንስ እንቅስቃሴዎችን ለማስተሳሰር የሚያግዝ ምህዳር ይፈጥራል፤

፮/ ሀገራዊ የአርቲፊሻል ኢንተለጅንስ የምርምር አቅምን እና የፈጠራ ክህሎትን ለማሳደግ የሚያስችል ድጋፍ ይሰጣል፤ ሥርዓት ይዘረጋል፤

፯/ የአርቲፊሻል ኢንተለጅንስ ቴክኖሎጂን በመጠቀም ለሃገር ደህንነት የውሳኔ አሰጣጥ ሥርዓት የሚያግዙ መረጃዎችን የመሰብሰብ፣ የመተንተን፣ ለሚመለከተው አካል ማቅረብ እንዲሁም ለፀጥታ ሀይሎች ድጋፍ ይሰጣል፤

፰/ አርቲፊሻል ኢንተለጅንስ ሀገራዊ የሆኑ ኢኮኖሚያዊ እና ማህበራዊ ፕሮግራሞችን በሚደግፍ መልኩ መተግበሩን ያረጋግጣል፤

3/ Create an conducive ecosystem for Artificial Intelligence Startups.

6. Powers and Duties of the Institute

The Institute shall have the Powers and Duties to:

1/ Provides research-based artificial intelligence products and services necessary for the development of the country;

2/ Design and implement short and long-term artificial intelligence research implementation plans, strategies and programs based on the country's development direction;

3/ Establish and administer International standard national infrastructure that enables artificial intelligence research and development programs;

4/ Formulate, draft, and monitor the implementation of National Artificial Intelligence policies, laws and regulatory frameworks;

5/ Create an eco-system that maintains interconnection between public and private entities regarding artificial intelligence activities;

6/ Provide support and create systems for the enhancement of National Artificial Intelligence research capacity and innovation skills;

7/ Collect, analyze and provide data to the relevant body to support the national security decision-making process using artificial intelligence technology; as well as support to the security forces;

8/ Ensures that artificial intelligence is implemented in a manner that supports national economic and social programs;

፱/ አርቲፊሻል ኢንተለጅንስ የውሳኔ አሰጣጥ ስርዓት በሚደግፍ መልኩ ከከተማ አስተዳደር፣ ከመሬት አስተዳደር፣ አደጋ መከላከል እና ከባቢያዊ ተግዳሮቶችን ለመከላከል እንዲውል ድጋፍ ያደርጋል፤

፲/ የአርቲፊሻል ኢንተለጅንስ ብሄራዊ የመረጃ ቋት ልማት ሥርዓት ያዘጋጃል፣ ይቆጣጠራል፣ ጥቅም ላይ እንዲውል ያሳልጣል፤

፲፩/ በሀገሪቱ ከሚገኙ የመንግስትና የግል ተቋማት መረጃ ወይም ዳታ ይሰበስባል፣ ያደራጃል፣ በአርቲፊሻል ኢንተለጅንስ ቴክኖሎጂ ሥነ- ዘዴዎች አማካኝነት የትንተና አገልግሎት ይሰጣል፤

፲፪/ አርቲፊሻል ኢንተለጅንስን በተመለከተ ምርምሮች፣ መሰረተ-ልማቶችና የግል አልሚዎች እንቅስቃሴ ለሀገር እድገት የሚውሉበትን ፍቃድ ይሰጣል፣ የቁጥጥር ሥርዓት ይዘረጋል፤

፲፫/ በዓለም አቀፍ ደረጃ ውጤታማነታቸው የተረጋገጡ የአርቲፊሻል ኢንተለጅንስ የምርምር ውጤቶችን እሴት በመጨመር በአገራችን ትኩረት በሚፈልጉ መስኮች ያላምዳል፤

፲፬/ የአርቲፊሻል ኢንተለጅንስ ቴክኖሎጂ መረጃዎችን ተደራሽ በማድረግ የማህበረሰቡን ግንዛቤ ያሳድጋል፤

፲፭/ ከሀገር ውጪ የሚገቡ የአርቲፊሻል ኢንተለጅንስ ቴክኖሎጂዎች ዝርዝር መረጃዎችን በመያዝ በሀገር ውስጥ ጥቅም ላይ እንዲውሉ ማረጋገጫ ይሰጣል፤

፲፮/ ከውስጥ እና ከውጭ ሀገር ትምህርት ተቋማት ጋር በመቀናጀት በዘርፉ የሰው ሃይል የሚለማበትን ሁኔታ ያመቻቻል፤

፲፯/ በአርቲፊሻል ኢንተለጅንስ ቴክኖሎጂ አማካኝነት የሚከሰቱ ወንጀሎችን በመከላከልና በመመርመር ሂደት ለፖሊስና ለሌሎች በህግ ስልጣን ለተሰጣቸው አካላት ትብብር ያደርጋል፣ ድጋፍ ይሰጣል፤

፲፰/ በውስጥና በውጭ አገር ከሚገኙ ተመሳሳይ ተቋማት ጋር በትብብርና በአጋርነት ላይ በመመስረት የዘርፉን እድገት ያጎለብታል፤

9/ Enables artificial intelligence to support decision making process on urban administration, land administration, prevention of disaster and other environmental challenges;

10/ Facilitate establishment of national artificial intelligence information data base development, utilization and supervision ;

11/ Collect, organize and analyze data from public and private institutions in the country and provide date analysis services through artificial intelligence technology;

12/ Authorizes the use of artificial intelligence research, infrastructure and private developers' activities and arrange system of supervision for the development of the country;

13/ Add value to internationally recognized artificial intelligence research products and adapt them to areas of interest in our country;

14/ Increase public awareness by making artificial intelligence technology information's accessible;

15/ Holding details data of imported artificial intelligence technologies and certifies them for domestic use;

16/ Facilitates the development of manpower in the sector in collaboration with domestic and foreign educational institutions;

17/ Provides support and Collaborate with the police and other law enforcement agencies in the prevention and investigation of crimes using artificial intelligence technology;

18/ Enhances the development of the sector based on cooperation and partnership with similar institutions inside and outside the country;

፲፱/ ለሚያቀርበው ምርትና ለሚሰጠው አገልግሎት በሚኒስትሮች ምክር ቤት በሚወጣ ደንብ መሠረት ክፍያ ያስከፍላል፤

፳/ የንብረት ባለቤት ይሆናል፤ ውል ይዋዋላል፤ በስሙ ይከሰሳል፤ እና ይከሰሳል፤

፳፩/ ዓላማዎቹን ከግብ ለማድረስ የሚረዱ ሌሎች ተግባራትን ያከናውናል፡፡

፯. አደረጃጀት

አ.ንስቲትዩቱ፡-

፩/ በጠቅላይ ሚኒስትሩ የሚሾም ዋና ዳይሬክተር፤

፪/ እንደ አስፈላጊነቱ ምክትል ዋና ዳይሬክተሮች፤ እና

፫/ አስፈላጊ ሠራተኞች፤

ይኖሩታል፡፡

፰. የዋና ዳይሬክተሩ ሥልጣን እና ተግባር

፩/ ዋና ዳይሬክተሩ የአ.ንስቲትዩቱ ዋና ሥራ አስፈጻሚ በመሆን የአ.ንስቲትዩቱን ሥራዎች ይመራል፤ ያስተዳድራል፡፡

፪/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) የተመለከተው አጠቃላይ ድንጋጌ እንደተጠበቀ ሆኖ ዋና ዳይሬክተሩ፡-

ሀ) በዚህ ደንብ አንቀጽ ፮ የተመለከቱትን የአ.ንስቲትዩቱን ሥልጣንና ተግባራት በሥራ ላይ ያውላል፤

ለ) የአ.ንስቲትዩቱን ሠራተኞች በመንግስት በሚፀድቅ መመሪያ መሰረት ይቀጥራል፤ ያስተዳድራል፤

ሐ) የአ.ንስቲትዩቱን ዓመታዊ በጀት ያዘጋጃል፤ ለመንግሥት ቀርቦ ሲፀድቅ በሥራ ላይ ያውላል፤

መ) ለአ.ንስቲትዩቱ በተፈቀደለት የሥራ መርሀ ግብርና በጀት መሰረት ገንዘብ ወጪ ያደርጋል፤

ሠ) በደንቡ የተደነገጉ የአፈፃፀም ገደቦች እንደተጠበቀ ሆኖ ብሔራዊ ደህንነትን ሊጎዳ የሚችል ሚስጥር ሊባክን ይችላል ብሎ ለመገመት ምክንያት ሲኖረው የአ.ንስቲትዩቱን የሰው ሀይል ፕሮፋይል፤

19/ collect service fee for products and service it provides based on the Regulation to be issued by the Council of Ministers;

20/ Own property, enter into contracts. Sue and be sued in its own name;

21/ Performs other duties related to its objectives.

7. Organization

The institute shall have:

1/ The Director General ;

2/ Deputy Director Generals as may be necessary, to be appointed by the Prime Minister; and

3/ Necessary staff.

8. Powers and Duties of the Director General

1/ The Director General shall be the Chief Executive Officer of the Institute and shall direct and administer the Institute.

2/ Without limiting the generality of the provisions of Sub-Article (1) of this Article, the Director General shall:

a) Exercise the powers and duties of the Institute specified under Article 6 of this Regulation;

b) Recruit and administer employees of the Institute in accordance with directives to be ratified by the government;

c) Prepare the annual budget of the Institute and implement the same upon approval by the government;

d) Effect Expenditure in accordance with the approved budget and work program of the Institute;

e) Without prejudice to limitations provided for by Regulation, designate profiles of the institute's personnel, certain financial documents, equipment's, methods, work outputs and plan and strategy

የተወሰኑ የሂሳብ ሰነዶች፣ የኤሌክትሮኒክስ መሳሪያዎች፣ አሰራሮች፣ የስራ ውጤቶች እንዲሁም የእቅድና የስትራቴጂክ ሰነዶች ጥብቅ ሚስጥር ብሎ በመሰየም ለማንኛውም አካል እንዳይገለፁ ያደርጋል።

ረ) ከሶስተኛ ወገኖች ጋር በሚደረጉ ግንኙነቶች ኢንስቲትዩቱን ይወክላል፤ እንዲሁም

ሰ) የኢንስቲትዩቱን የሥራ አፈፃፀምና የሂሳብ ሪፖርቶች ያዘጋጃል።

፫/ ዋና ዳይሬክተሩ ለሥራ ቅልጥፍና ባስፈለገ መጠን ከሥልጣን እና ተግባራቱ በከፊል ለምክትል ዋና ዳይሬክተሮች ወይም ለሌሎች የኢንስቲትዩቱ ሠራተኞች በውክልና ሊሰጥ ይችላል።

፱. የምክትል ዋና ዳይሬክተሮች ሥልጣንና ተግባራት

፩/ የኢንስቲትዩቱን ሥልጣን እና ተግባራት አፈፃፀም በሚመለከት ዋና ዳይሬክተሩን ያግዛሉ።

፪/ ዋና ዳይሬክተሩ በማይኖርበት ጊዜ በጽሁፍ የተወከለው ወይም ቀድሞ የተሾመው ምክትል ዋና ዳይሬክተሩን ተክቶ የኢንስቲትዩቱን ሥራ ይመራል፤ ያስተባብራል።

፲. በጀት

የኢንስቲትዩቱ በጀት፡-

፩/ በመንግስት ከሚመደብ ገንዘብ፤

፪/ በዚህ ደንብ አንቀጽ ፮ (፲፱) መሰረት ተሰብስቦ ጠቅላይ ሚኒስትሩን በማስፈቀድ ለተልዕኮው ማስፈጸሚያ እንዲውል ከሚደረግ የአገልግሎት ክፍያ፤

፫/ ከሌሎች የገቢ ምንጮች የሚውጣጣ፤ ይሆናል።

፲፩. የሂሳብ መዛግብት

፩/ ኢንስቲትዩቱ የተሟሉና ትክክለኛ የሆኑ የሂሳብ መዛግብት ይይዛል።

documents as top secret and make them inaccessible to anybody when he has reason to believe that national security will be at stake upon leak;

f) Represent the Institute in dealings with third parties; and

g) Prepare the performance and financial reports of the institute.

3/ The Director General may delegate some of his powers and duties to his Deputies and other employees of the Institute to the extent necessary for efficient execution of its activities.

9. Powers and Duties of the Deputy Director Generals

1/ The Deputy Directors shall assist the Director General in carrying out his powers and duties.

2/ In the absence of the Director General, a Deputy General Director with written delegation or the Senior Deputy General Director shall direct and administer the Institute.

10. Budget

The budget of the institute shall be drawn from :

1/ Budget allocated by the government;

2/ Service fee to be collected in accordance with Article 6(19) of this Regulation and to be utilized upon the approval of the Prime Minister, for the accomplishment of its mission; and

3/ Other sources of revenue.

11. Books of Accounting

1/ The Institute shall keep complete and accurate books of accounts.

፪/ የኢንስቲትዩቱ የሂሳብ መዛግብትና ገንዘብ ነክ ሰነዶች በዋና አዲተር ወይም ዋናው አዲተር በሚሰይመው አዲተር በየዓመቱ ይመረመራሉ።

፲፪. መመሪያ የማውጣት ስልጣን

ኢንስቲትዩቱ በዚህ ደንብ መሰረት የተሰጠውን ስልጣንና ተግባራት ለማስፈጸም መመሪያዎችን ሊያወጣ ይችላል።

፲፫. የመተባበር ግዴታ

ኢንስቲትዩቱ ስልጣንና ተግባሩን በዚህ ደንብ መሰረት በስራ ላይ ለማዋል እንዲችል የሚመለከታቸው አካላት የመተባበር ግዴታ ይኖርባቸዋል።

፲፬. መብትና ግዴታን ስለማስተላለፍ

የአርቲፊሻል ኢንተለጂንስ ምርምርና ልማት ማዕከል መብትና ግዴታ በዚህ ደንብ ወደ ኢንስቲትዩቱ ተላልፏል።

፲፭. የተሻረ ህግ

የአርቲፊሻል ኢንተለጂንስ ምርምርና ልማት ማዕከል ደንብ ቁጥር ፬፻፷፫/፪ሺ፲፪ በዚህ ደንብ ተሸሯል።

፲፮. ደንቡ የሚፀናበት ጊዜ

ይህ ደንብ በፌዴራል ነጋሪት ጋዜጣ ታትሞ ከወጣበት ቀን ጀምሮ የፀና ይሆናል።

አዲስ አበባ ሚያዚያ ፲፭ ቀን ፪ሺ፲፬ ዓ.ም

ዶ/ር አብይ አህመድ

የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ጠቅላይ ሚኒስትር

2/ The books of accounts and financial documents of the Institute shall be audited annually by the Auditor General or by Auditors assigned by him.

12. Power to Issue Directives

The Institute may issue Directive for the implementation of the power and duties provided in accordance with this Regulation.

13. Duty to Cooperate

Every concerned body shall have the obligation to cooperate with the Institute in exercising its powers and duties pursuant to this Regulation.

14. Transfer of Rights and Obligations

The rights and obligations of the Artificial Intelligence Research and Development Center have been transferred to the Institute as per to this Regulation

15. Repealed Law

Artificial Intelligence Center Regulation No. 463/2020 has been repealed by this Regulation.

16. Effective Date

This Regulation shall come into force on the date of its publication in the Federal Negarit Gazettee.

Done at Addis Ababa on this 23rd date of April, 2022.

ABIY AHMED (Dr.)

PRIME MINISTER OF FEDERAL DEMOCRATIC REPUBLIC OF ETHIOPIA